

Dövlət vergi orqanlarına işə qəbulun test imtahanının proqramı və test tapşırığı nümunələri

Qeyd: Tapşırıq nümunələrinin düzgün cavabları iki mötərizə -)) ilə fərqləndirilib.

I. Qanunvericilik

Hüquq sahəsi istiqaməti üzrə ədəbiyyat siyahısı:

1. [Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası](#)
2. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya Qanunları
3. [Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsi](#)
4. [Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsi](#)
5. [Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsi](#)
6. [Azərbaycan Respublikası Cinayət-Prosessual Məcəlləsi](#)
7. [Azərbaycan Respublikası Mülki Prosesual Məcəlləsi](#)
8. [Azərbaycan Respublikasının İnzibati Prosesual Məcəlləsi](#)
9. [Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsi](#)
10. [“İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu](#)

Ümumi sahə (iqtisadiyyat və digər) üzrə ədəbiyyat siyahısı:

1. [Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası](#)

Nümunələr

1. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına görə Azərbaycan Respublikasının ərazisi ilə bağlı düzgün göstərilmiş müddəaları seçin.
 1. Azərbaycan Respublikasının ərazisinin sərhədləri heç bir halda dəyişdirilə bilməz.
 2. Azərbaycan Respublikasının üzərindəki hava məkanı Azərbaycan Respublikası ərazisinin tərkib hissəsidir.
 3. Azərbaycan Respublikasının daxili suları Azərbaycan Respublikası ərazisinin tərkib hissəsidir.
 4. Azərbaycan Respublikası öz ərazisinin heç bir hissəsini heç bir şəkildə kimsəyə vermir.
 5. Referendumla qəbul edilmiş aktla müəyyən edilən hallar istisna olmaqla Azərbaycan Respublikasının ərazisi özgəninkiləşdirilə bilməz.

6. Xəzər dənizi (gölü) Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrə əsasən Azərbaycan Respublikası ərazisinin tərkib hissəsi hesab edilir.
- A) 1, 2, 3 B) 1, 5, 6 C)) 2, 3, 4 D) 4, 5, 6
2. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına əsasən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının mətnində dəyişikliklər hansı qaydada qəbul edilir?
- A) Yalnız Azərbaycan Respublikası Milli Məclisində 83 səs çoxluğu ilə Konstitusiya qanunu şəklində
- B) Yalnız Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin müraciəti əsasında Konstitusiya məhkəməsinin qərarı ilə
- C)) Yalnız referendumla
- D) Yalnız Azərbaycan Respublikası Milli Məclisində 95 səs çoxluğu ilə Konstitusiya qanunu şəklində
3. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına əsasən müharibə elan edir:
- A) Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin razılığı ilə müdafiə naziri
- B) Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin təqdimatı əsasında Milli Məclis
- C)) Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin razılığı ilə Prezident
- D) Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin təqdimatı əsasında Təhlükəsizlik Şurası
4. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına görə Azərbaycan dövləti ilə bağlı düzgün müddəaları seçin.
1. Azərbaycan dövləti demokratik, qanuni, dünyəvi, totalitar respublikadır.
 2. Azərbaycan Respublikasında dövlət hakimiyyəti yalnız Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn müddəalarla məhdudlaşır.
 3. Azərbaycan Respublikasında dövlət hakimiyyəti hakimiyyətlərin bölünməsi prinsipi əsasında təşkil edilir.
 4. Azərbaycan Respublikasında icra hakimiyyətini yalnız Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti həyata keçirir.
 5. Azərbaycan Respublikasında qanunvericilik hakimiyyətini Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi həyata keçirir.
 6. Qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyyətləri qarşılıqlı fəaliyyət göstərirlər.
- A) 2, 4, 5, 6 B) 1, 2, 5 C)) 3, 5, 6 D) 1, 2, 3, 4
5. Azərbaycan Respublikasının Cinayət Məcəlləsinə əsasən cinayətin törədilməsində köməkçi sayılır:

1. cinayət törədilməsi üçün alət və ya vasitələr vermək və ya maneələri aradan qaldırmaqla yardım etmiş şəxs
 2. ələ alma, sövdələşmə, hədə-qorxu gəlmə və ya digər üsullarla başqa şəxsi cinayət törətməyə sövq edən şəxs
 3. qanunla nəzərdə tutulmuş hallarda cinayət məsuliyyətinə cəlb edilə bilməyən şəxslərdən istifadə etməklə cinayəti törətmiş şəxs
 4. cinayətin törədilməsinə rəhbərlik etmiş şəxs
 5. cinayət yolu ilə əldə edilmiş pul vəsaitlərini və ya digər əmlakı əldə etməyi, onlara sahiblik və ya sərəncam verməyi qabaqcadan vəd etmiş şəxs
- A)) 1, 5 B) 1, 2 C) 3, 4, 5 D) 1, 2, 3
6. Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinə əsasən inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrasının təxirə salınması və ya onun icrasına möhlət verilməsi ilə bağlı **yanlış** olan müddəanı seçin.
- A) İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrasının təxirə salınmasını inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın müəyyən edilmiş müddətdə icrasının həyata keçirilməsini qeyri-mümkün edən hallar mövcud olduqda yol verilir.
- B) İnzibati məsuliyyətə cəlb olunan şəxsin maddi vəziyyəti nəzərə alınmaqla, inzibati cərimənin ödənilməsi bu barədə qərar qəbul etmiş hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) tərəfindən altı ayadək müddətə uzadıla bilər.
- C)) İnzibati tənbeh tətbiq etmə qərarı qəbul etmiş hakim, səlahiyyətli orqan (vəzifəli şəxs) qərarın icrasını iki ayadək müddətə təxirə salır.
- D) İnzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarın icrasının təxirə salınması inzibati həbs, inzibati xəta törətmiş fiziki şəxsin ona verilmiş xüsusi hüququnun məhdudlaşdırılması və ya inzibati cərimə növündə inzibati tənbehlər üzrə tətbiq edilir.
7. Mülki Məcəlləyə əsasən qiymətli kağızların növlərinə aid **olmayan**ı seçin.
- A) istiqraz B)) çek
- C) veksəl D) investisiya fond payı
8. Cinayət-Prosessual Məcəlləyə əsasən aşağıdakı şəxslərdən hansının (hansılarının) məcburi gətirilməsinə yol verilir?
- A) Ağır xəstələr B) Xüsusi ittihamçı
- C)) Şahid D) 14 yaşınadək olan uşaqlar
9. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Prosessual Məcəlləsinə əsasən hansı halda mübahisələndirmə haqqında iddialara hüquqlarına müdaxilə edilən şəxsin yaşayış yerinin və ya olduğu yerin məhkəməsi tərəfindən baxılır?

- A) İnzibati akt daşınmaz əmlakla bağlı qəbul edildiyi hallarda
- B) İddiaçı bu barədə vəsatət verdikdə
- C) Bütün hallarda mübahisələndirmə iddiasına inzibati aktı qəbul etmiş inzibati orqanın yerləşdiyi yerin məhkəməsində baxılır
- D)) İnzibati akt səlahiyyəti birdən çox məhkəmənin yurisdiksiyasına aid olan ərazini əhatə edən inzibati orqan tərəfindən qəbul edildiyi hallarda
- 10.** Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinə əsasən məzuniyyətdən istifadə zamanı işçilərin hüquqi təminatlarından biri düzgün verilməyib:
- A) Məzuniyyət dövründə işəgötürənin təşəbbüsü ilə əmək müqaviləsinin pozulması, işçinin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi yolverilməzdir.
- B)) Məzuniyyət müddəti işçinin iş stajına daxil edilmir.
- C) Məzuniyyətdə olduğu müddət ərzində işçinin iş yeri, vəzifəsi (peşəsi) və orta əmək haqqı saxlanılır.
- D) Əmək müqaviləsində, habelə kollektiv müqavilələrdə məzuniyyətdə olan işçilər üçün əlavə təminatların verilməsi nəzərdə tutula bilər.
- 11.** “İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikası qanununa əsasən inzibati orqanlar arasında aidiyyət və ya səlahiyyətlərlə bağlı mübahisələr hansı orqan (orqanlar) tərəfindən həll edilir?
- A) Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti tərəfindən
- B)) Subordinasiya baxımından yuxarı inzibati orqan və ya müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən yaradılmış komissiya tərəfindən
- C) Subordinasiya baxımından yuxarı inzibati orqan və ya inzibati orqanın yerləşdiyi yerin rayon (şəhər) məhkəməsi tərəfindən
- D) Yalnız aidiyyət üzrə inzibati məhkəmələr tərəfindən

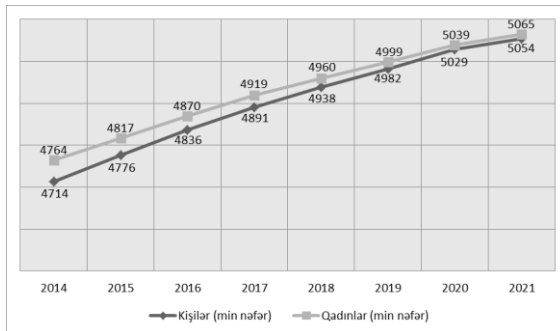
2. Rəqəmsal məlumatların təhlili **(Ədədi əsaslandırma (rəqəmlərlə işləmə bacarığı))**

Bu bölməyə aid test tapşırıqları ilə namizədin müxtəlif formada – cədvəl, qrafik, diaqram, düstur və s. şəklində verilmiş informasiyanı qavraması və təhlil etməsi bacarıqları yoxlanılır.

Nümunələr:

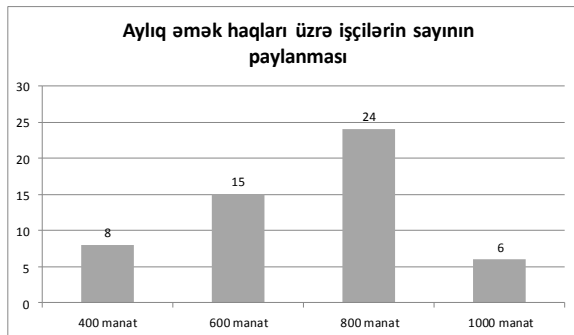
1. Azərbaycan Respublikasında 2014-2021-ci illərdə kişilərin və qadınların sayını göstərən diaqram verilib. Hansı ildə qadınlarla kişilərin say fərqi hətta il üzrə əhalinin sayına nisbətən faiz göstəricisi ən az olub?

Azərbaycan Respublikasında 2014-2021-ci illərdə kişilərin və qadınların sayı (min nəfər)

A)) 2020-ci B) 2014-cü C) 2021-ci D) 2017-ci

2. Müəssisə işçilərinin aylıq əmək haqları üzrə sayının paylanması diaqramına əsasən aylıq əmək haqları 600 manatdan çox olan işçilərin orta əmək haqqını tapın (manatla).

A)) 840 B) 800 C) 760 D) 900

İmtahana hazırlaşanlar üçün köməkçi vəsaitlər:

1. Əsədov R.İ. Məntiqi təfəkkürü yoxlayan testlər. DİM, Bakı, 2021
2. Məntiq testləri. Təkmilləşdirilmiş V nəşr. "Abituriyent" jurnalının xüsusi buraxılışı. Bakı, 2015
3. "Abituriyent" jurnalının xüsusi buraxılışları – Magistr №2. Bakı, 2009-2021. (<https://eservices.dim.gov.az/ejurnal/>)
4. Metropol Yayınları. YÖS sayısal mantik (konu anlatımlı), 2020.
5. Metropol Yayınları. Yös Matematik (konu anlatımlı), 2021.
6. Metropol Yayınları. Yös Matematik (çözümlü soru bankası), 2021.
7. Kenan Osmanoglu. Ales (soru bankası), Ankara: Pegem A yayıncılık, 2019.
8. Savaş Doğan Sayısal yetenek şekil yeteneği. Ankara: Tek ağac, 2016.

3. Abstrakt və məntiqi düşünmə (Məntiq (Abstrakt düşünmə bacarığı))

Bu bölməyə aid test tapşırıqları ilə sözlə ifadə olunmuş və vizual məlumatı (fiqur və ya şəkil formasında verilənləri) təhliletmə, sintezetmə, müqayisəetmə, ümumiləşdirmə, mücərrədləşdirmə qabiliyyətləri, praktiki riyazi təfəkkürün inkişaf səviyyəsi, ədədlər arasındakı qanunauyğunluğu aşkar etmək qabiliyyətləri yoxlanılır.

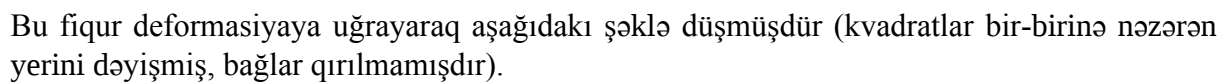
Nümunələr:

1. Bir şagirdin dörd yoldaşına təklif etdiyi oyunun şərtinə görə oyunçular onlara verilən suallara cavabların doğru olub-olmamasından asılı olmayaraq istədikləri formada cavablandırı və ya cavablandırmaya bilərlər. Oyunçuların 5-i də sıraya düzülür. Kənar bir şəxsin “Bu oyunu kim təklif etdi?” sualına oyunçulardan şəhadət barmaqlarını sola və ya sağa istiqamətləndirənlər təklif edənə müvafiq olaraq, solda və ya sağda yerləşdiyini, aşağı istiqamətləndirən özünün təklif etdiyini bildirir. Şəhadət barmağını yuxarı istiqamətləndirən özünün təklif etmədiyini bildirir. Barmağı görünməyən oyunçu isə təklif edəni göstərmək istəməyib.

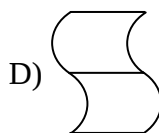
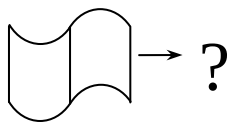
Vəziyyəti göstərən şəklə əsasən, mühakimələrdən hansı(lar) mütləq doğrudur?

1. Yalan və doğru məlumat verənlərin sayları eyni ola bilməz.
 2. Verilən cavabın doğru olma ehtimalı yalan olma ehtimalından çoxdur.
 3. Şəkildəki 3-cü oyunçu oyunu təklif edən ola bilməz.
 4. Verilən cavabın doğru olma ehtimalı yalan olma ehtimalından azdır.
 5. Yalan və doğru cavab verənlərin sayları eyni ola bilər.
- A)) 1, 4 B) 3, 4 C) 2, 5 D) 1, 3
2. Şəkildə hər biri bağlar vasitəsilə bir neçə kvadrat ilə əlaqələnən 12 kvadratdan ibarət fiqur verilmişdir.

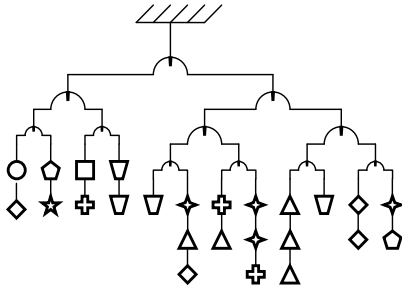

- A) G, R B)) G, N C) U, M D) H, T

3. Qanunauyğunluğu müəyyən edin və “?” əvəzinə uyğun olan variantı seçin.

4. Fərqli fiqurların çəkiliəri fərqli birrəqəmli ədədlərə uyğundur. Tərəzi elementlərinin və əsqi vasitələrinin çəkisi nəzərə alınmır. Sual işarəsinin yerinə hansı ədəd yazılmalıdır?

$$\diamond - \oplus + \star + \square - \bigcirc = ?$$

- A) 9 B)) 7 C) 5 D) 8

5. "0" -ın istifadə olunmadığı aşağıdakı əməliyyatda “?” əvəzinə hansı ədəd yazılmalıdır?

$$\begin{array}{r} \times * 7 \\ * * * \\ + * * * \\ * 4 \\ \hline A B 5 \end{array}$$

$$A + B = ?$$

- A) 7 B) 8 C)) 6 D) 5

İmtahana hazırlaşanlar üçün köməkçi vəsaitlər:

1. Əsədov R.İ. Məntiqi təfəkkürü yoxlayan testlər. DİM, Bakı, 2021
2. Məntiq testləri. Təkmilləşdirilmiş V nəşr. “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışı. Bakı, 2015
3. “Abituriyent” jurnalının xüsusi buraxılışları – Magistr №2. Bakı, 2009-2021. (<https://eservices.dim.gov.az/ejurnal/>)
4. “Dövlət qulluğuna qəbul üzrə müsabiqəyə hazırlaşanlar üçün təlimat.” Metodik vəsait. DİM – “Abituriyent” – 2018
5. Dövlət qulluğu “1000 test tapşırığı”. DİM – “Abituriyent” – 2020.
6. ALES. Ankara: Kapadokya Yayınevi, 2010.
7. Savaş Doğan şəkil yetenek. Ankara: Tek ağac yayın evi, 2017
8. Savaş Doğan Sayısal yetenek şəkil yetenegi. Ankara: Tek ağac, 2016.
9. Kenan Osmanoglu. Ales (soru bankası), Ankara: Pegem A yayıncılık, 2019.
10. Boqomolova O. B. Məntiq məsələləri. Bakı: Çıraq, 2007.
11. Рассел К. , Картер Ф. Большая книга IQ тестов. 1600 заданий. М. , 2007.
12. Айзенк Г. Классические IQ тесты. М. , 2003.
13. Баррет Д. Проверь себя. Тесты. СПб. , 2007.

4. Yeni tarix və dünyagörüşü

Azərbaycan tarixi üzrə test tapşırıqları XIX əsrdən etibarən Azərbaycan tarixində baş verən mühüm hadisə və proseslər, Azərbaycanın məruz qaldığı yad təsirlər və onlara qarşı mübarizə, dövlətçiliyimizin bərpası, qorunması, inkişafı, müasir dövrdə Azərbaycanın dünyadakı mövqeyi, ölkənin ümumi inkişafını şərtləndirən amillər, I və II Qarabağ müharibəsi haqqında məlumatları əhatə edir.

Coğrafiyaya dair test tapşırıqları ölkəmizin təbiəti, təbii ehtiyatları, əhalisi, iqtisadi inkişaf meyilləri haqqında coğrafi bilikləri, insan və təbiətin qarşılıqlı əlaqəsini, global problemlər və bunların Azərbaycana təsiri barədə bilikləri əhatə edir.

Mədəniyyəti əhatə edən test tapşırıqları qədim zamanlardan bu günə kimi mədəniyyətimizin keçdiyi tarixi inkişaf yolunu əhatə edir.

Ədəbiyyatı əhatə edən test tapşırıqları yazıçı və şairlərimiz, onların müxtəlif ədəbi növdə olan əsərlərinin xalqımızın inkişafındakı rolu və taleyüklü hadisə və proseslərə yazıçı mövqeyini özündə əks etdirir.

Dünya tarixi üzrə test blokunda XX əsrdən etibarən dünyada baş vermiş mühüm hadisə və proseslərlə bağlı ümumi məlumatlılıq səviyyəsini yoxlayan tapşırıqlar yer alır.

Nümunələr:

1. XX əsrin 30-cu illərində Azərbaycanda baş vermişdir:

- A)) Kütləvi siyasi repressiyalar
- B) Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin yaranması
- C) Milli mətbuatın yaranması
- D) Kiril əlifbasından latın əlifbasına keçid

2. Abşeron yarımadasında ekoloji problemlərin yaranması əlaqədardır:

- A) əhalinin sıxlığı və dəniz sahilində yerləşməsi
- B) gəmiçilik və balıqçılığın inkişafı ilə
- C) SES və İES-lərin çoxluğu ilə
- D)) neft-qaz hasilatı və sənaye müəssisələrinin çoxluğu ilə

3. Azərbaycan dramaturgiyasının banisi:

A) N. Vəzirov

B)) M.F. Axundov

C) Ə. Haqverdiyev

D) C. Cabbarlı

4. UNESCO-nun təcili qorunmağa ehtiyacı olan qeyr-maddi irs siyahısına daxil edilmişdir:

A)) Yallı (Köçəri, Tənzərə), Naxçıvanın ənənəvi qrup rəqsləri

B) Lahıç misgərlik sənəti

C) Azərbaycan muğam ifaçılığı

D) Kamança simli musiqi alətinin hazırlanması və ifaçılığı sənəti

5. Kəşmir hansı ölkələr arasında mübahisə predmetinə çevrilmiş ərazidir?

A) Hindistanla Nepal

B) Pakistanla Əfqanıstan

C)) Pakistanla Hindistan

D) İranla Əfqanıstan